

Seat No. _____

HAP-1901100301030501

**B. A. (Sem. III) (CBCS)
(W.E.F. 2019) Examination**

June - 2023

Sanskrit : Paper - 5

**(Natya-Kalidaskrut - Abhigyanashankuta)
(Elective - 2) (New Course)**

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું વિવરણ સાથે ભાષાન્તર કરો : ૮
- 1 (a) Translate any **two** of the following verses giving explanatory note where necessary : 8
- (1) या सृष्टिः स्त्रष्टुराद्या वहति विधिहुतं या हविर्या च होत्री
ये द्वे कालं विधत्तः श्रुतिविषयगुणा या स्थिता व्याप्य विश्वम्।
यामाहुः सर्वबीजप्रकृतिरिति यया प्राणिनः प्राणवन्तः
प्रत्यक्षाभिः प्रपनन्स्तनुभिरवतु वस्ताभिरष्टाभिरीशः॥
- (2) ग्रीवाभङ्गाभिरामं मुहुरनुपतति स्यन्दने बद्धदृष्टिः
पश्चार्धेन प्रविष्टः शरपतनभयाद्भूयसा पूर्वकायम्।
यामाहुः सर्वबीजप्रकृतिरिति यया प्र
प्रत्यक्षाभिः प्रपनन्स्तनुभिरवतु वस्ताभिरष्टाभिरीशः॥
- (3) पातु न प्रथमं व्यवस्यति जलं युष्मास्वपीतेषु
नादते प्रियमण्डनापि भवतां स्नेहेन या पल्लवम्।
आधे वः कुसुमैप्रसूतिसमये यस्या भवत्युत्सवः
सेयं याति शकुन्तला पतिगृहं सर्वैरनुज्ञायताम्॥
- (4) अनाघ्रातं पुष्पं किसलयमलूनं कररुहे
रनाविद्धं रत्नं मधु नवमनास्वादितरसम्।
अखण्डं पुण्यानां फलमिव च तद्रूपमनधं
न जाने भोक्तारं कमिह समुपस्थास्यति विधिः॥
- (બ) પૂર્વાપૂર સંદર્ભ આપીને સમજાવો : (કોઈપણ બે) ૬
- (b) Explain with reference any **two** of the following : 6
- (1) न तादृशा आकृतिविशेषा गुणविरोधिनो भवन्ति।
- (2) मा मैषीः। अतिस्नेहः पापशङ्की।
- (3) किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्।
- (4) सर्वः क्रान्तमात्मीयं पश्यति।

- ૨ કાલિદાસની કૃતિઓ પર નોંધ લખો. ૧૪
2 Write detail note on the works of કાલિદાસ। 14

અથવા / OR

- ૨ અભિજ્ઞાનશાકુન્તલના આધારે કાલિદાસની નાટ્યકલાના વિવિધ પાસાઓ ચર્ચો. ૧૪
2 Discuss the salient features of Kalidasa's work in the context 14
of અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્।

- ૩ અભિજ્ઞાનશાકુન્તલના ચોથા અંકનું રસદર્શન કરો. ૧૪
3 Give a critical appreciation of the fourth act of the 14
અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્।

અથવા / OR

- ૩ દુષ્યન્તનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
3 The character sketch of દુષ્યન્ત। 14

- ૪ શકુન્તલાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
4 The character sketch of શકુન્તલા। 14

અથવા / OR

- ૪ અભિજ્ઞાનશાકુન્તલની આધારસામગ્રી ચર્ચો અને તેમાં કાલિદાસે કરેલાં ૧૪
પરિવર્તનોનું મૂલ્યાંકન કરો.
4 Discuss the origin of the અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્ and evaluate the 14
changes there in made by કાલિદાસ।

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
5 Write short notes on any **two** of the following : 14
(1) અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્ શીર્ષકઃ।
(2) ઉપમા કાલિદાસસ્ય।
(3) પુત્રપિણ્ડપાલનપ્રસન્નઃ।
(4) સર્વદમનપ્રસન્ન।